

2018-11-19

Överförmyndarnämnden

Lämplighetsbedömning och utbildning av ställföreträdare i Linköpings kommun

Förslag till beslut

- 1 Överförmyndarnämnden fastställer process avseende lämplighetsbedömning och utbildning för ställföreträdare i Linköpings kommun.
- 2 Överförmyndarnämnden uppdrar åt Överförmyndarenheten att utveckla delmomenten i processen avseende lämplighetsbedömning och utbildning för ställföreträdare i Linköpings kommun.
- 3 En första återrapportering ska ske senast vid överförmyndarnämndens sammanträde i juni 2019.

Ärende

Varje god man och förvaltare som förordnas ska enligt föräldrabalkens krav vara rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig. För att ytterligare utveckla lämplighetsbedömning och utbildning av ställföreträdare i Linköpings kommun, föreslår Överförmyndarenheten en systematisk process och utbildningsmoment inför och efter det att ställföreträdare erbjuds uppdrag.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse: Lämplighetsutbildning och utbildning för ställföreträdare i Linköpings kommun.docx

Bilaga 1: Lämplighetsbedömning och utbildning.pptx

Bakgrund

Förändringar i samhället ställer nya krav på dem som får förtroendet att företräda personer som själva inte kan bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person.

Av 11 kap. 12 § Föräldrabalken framgår bland annat följande;

”Till god man eller förvaltare ska utses en rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig person.”

I syfte att säkerställa kvaliteten på de som önskar uppdrag som god man eller förvaltare, föreslår Överförmyndarenheten en utökning och kvalitetssäkring av de moment som ingår i processen avseende lämplighetsbedömning av presumtiva gode män och förvaltare. Enheten föreslår även en utökning och kvalitetssäkring av de moment som ingår i processen efter det att man som ställföreträdare erbjudits uppdrag.

Lämplighetsbedömning före uppdrag

A Intresseanmälan

Intresseanmälan syftar till att starta processen med lämplighetsbedömning av en presumtiv ställföreträdare. Intresseanmälan kan ha föregåtts av information och kontaktskapande insatser men formaliseras i och med en skriftlig intresseanmälan där kvalifikationer och referenser anges. Med dessa uppgifter kan en första bedömning göras huruvida personen är erfaren eller i övrigt lämplig, två av kriterier som anges i föräldrabalken.

B Registerutdrag

Alla som anmäler intresse för uppdrag som god man eller förvaltare informeras om att deras personuppgifter kommer att efterfrågas i socialregister i den kommun de är skrivna i, i Kronofogdemyndighetens register samt i Rikspolisstyrelsens register. Syftet med registerutdraget är att efterleva föräldrabalkens lagkrav om att varje ställföreträdare som förordnas ska vara rättrådig.

C Information

I samband med att en presumtiv ställföreträdare kallas till ett strukturerat samtal skickas ett brev med grundläggande informationsmaterial. Materialet innehåller den viktigaste och mest grundläggande informationen om vad det innebär att vara god man och förvaltare och syftar till att förbereda den presumtive ställföreträdaren inför det kommande samtalet.

D Samtal inför lämplighetsbedömning

Den som lämnar intresseanmälan om att bli ställföreträdare ska ha goda kunskaper i hur det svenska samhället fungerar, vara ekonomisk medveten, kunna ta egna initiativ, kunna bemöta och förhålla sig till olika situationer samt kunna uttrycka sig väl i tal och skrift. För att kunna göra en individuell

lämplighetsbedömning utifrån uppsatta kriterier genomförs ett strukturerat samtal utifrån en gemensamt framtagen frågeguide.

E Interaktiv utbildning/test

Genom en interaktiv utbildning finns möjlighet till inhämtande av en bredare kunskap för den presumtive ställföreträdaren samtidigt som utredningssekreteraren får ytterligare ett underlag att lägga till den samlade lämplighetsbedömningen.

F Summering av lämplighetsbedömning

Utredningssekreteraren gör en samlad bedömning av om personen som lämnat intresse uppfyller kriterierna om att vara rättrådig, erfaren och övrigt lämplig för uppdrag som god man eller förvaltare.

Utbildning efter uppdrag

G Grundutbildning

1. (Modul 1) Samtliga personer med uppdrag hos Överförmyndarenheten erbjuds en grundläggande utbildning kring överförmyndarens roll och uppdrag, grunder och förutsättningar för ställföreträdarskap samt ställföreträdarens roll och uppdrag
2. (Modul 2) Grundläggande utbildning i redovisningsteknik sker antingen genom självstudier med basen i en för ändamålet framtagen film eller muntlig genomgång med tjänstepersoner på Överförmyndarenheten.

H Individuellt och kollegialt stöd

Överförmyndarnämnden har i särskilt beslut utsett mentorer för stöd i praktiska frågor som kan uppstå i uppdraget. Alla ställföreträdare har möjlighet att kontakta en mentor för individuell rådgivning och stöd. Mentorerna föreslås att även få uppdrag att samla ställföreträdare för erfarenhetsutbyte i grupp minst en gång per termin.

Förnyad prövning av lämplighet

Lämplighetsbedömning sker kontinuerligt i varje uppdrag i samband med tillsyn. I syfte att skärpa tillsynen och säkerställa att lämplighet kvarstår över tid, ska varje ställföreträdare som erbjuds ett nytt uppdrag återigen efterfrågas i de register vilka redogörs för under punkten ”B Registerutdrag”.

Huvudregeln i ovan beskriven process vad avser punkt A till punkt F, vilka huvudsakligen handlar om att bedöma lämpligheten hos de som anmäler intresse för uppdrag, är att de ska utgöra obligatoriska urvalsmoment. Undantag från denna regel kan vara ställföreträdare som förordnats för att utföra begränsade uppdrag eller ställföreträdare som förvärvat motsvarande kunskaper i ämnet sedan tidigare, till exempel genom att redan ha eller tidigare ha haft uppdrag i annan kommun.

Ekonomiska konsekvenser

Arbetet med att ta fram lämplighetsbedömningsprocessen sker främst av tjänstepersoner på Överförmyndarenheten. För kompetens gällande kravspecifikation, kriterier för lämplighetsbedömning samt interaktiv utbildning anlitas resurser inom kommunens HR-avdelning och kommunikationsavdelning till en beräknad kostnad enligt nedan:

Informations- och utbildningsmaterial	25 000 kr
Kriterier och intervjuteknik	15 000 kr

Kommunal mål

Den process som beskrivs ovan kan relateras och bidra till kommunens mål vad avser ”En kommun där alla kan leva ett hälsosamt och meningsfullt liv” samt ”En sammanhållen kommun med framtidstro och delaktighet”.

I föräldrabalken anges att överförmyndaren har en skyldighet att erbjuda alla ställföreträdare utbildning samt tillse att de som förordnas är rättrådiga, erfarna samt i övrigt lämpliga, vilket aktuell process ska bidra till.

Jämställdhet

Ovan beskriven process har som övergripande syfte att säkerställa kvaliteten på de som önskar uppdrag som god man eller förvaltare i Linköpings kommun samt de som redan har uppdrag. Vid själva genomförandet av momenten i processen, är det viktigt att säkerställa en likabehandling av kvinnor och män. I den kontinuerliga processutvärderingen kommer detta att vara ett av flera fokusområden.

Samråd

Enhetens jurist anför att det är av största vikt för huvudmännens rättssäkerhet att de ställföreträdare som rekryteras dels genomgår en grundlig lämplighetsbedömning samt att de får den utbildning som krävs för att fullgöra de skyldigheter som uppdraget innebär.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning av processen kommer att ske halvårsvis fram till dess att samtliga moment utvecklats och implementerats.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Ej påkallat.

Kommunledningsförvaltningen

Petra Hallqvist